

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียน โรงเรียนเทศบาล๔ (วัดโพธิาวาส)เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี
ผู้รายงาน	วราณี สุภาตรี
ปีที่วิจัย	๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็น ในการพัฒนารูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียน โรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ๒) สร้างและพัฒนารูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส)เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ๓) ทดลองใช้รูปแบบรูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส)เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี และ ๔) ประเมินผล การพัฒนารูปแบบรูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ดังนี้ ๔.๑) ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการใช้รูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ๔.๒) ผลการประเมินพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียนจากการใช้รูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔ (วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ๔.๓) ผลการบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมการมีจิตอาสาของนักเรียนจากการใช้รูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔ (วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ๔.๔) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และครู จากการใช้รูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน ๑,๗๗๓ คน ประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษา ปีที่ ๓ -มัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๘๕๐ คน ผู้ปกครองจำนวน ๘๕๐ คน ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๑๓ คน และครูจำนวน ๖๐ คน แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากตารางของเครจซี่และมอร์แกนและสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย แบ่งแหล่งข้อมูลเป็น ๔ ระยะ ดังนี้ ระยะที่ ๑ วิจัย (R๑/Research) แหล่งข้อมูล มีจำนวน ๓๑๗ คน ประกอบด้วย ผู้ปกครองจำนวน ๒๖๕ คน และครูจำนวน ๕๒ คน ระยะที่ ๒ พัฒนา (D๑/Development) แหล่งข้อมูล มีจำนวน ๑๓ คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน ๒ คน อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยจำนวน ๓ คน ผู้อำนวยการสำนักศึกษา จำนวน ๑ คน กรรมการสถานศึกษา จำนวน ๑ คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน ๓ คนศึกษานิเทศก์จำนวน ๑ คน และครูเชี่ยวชาญ จำนวน ๒ คน ระยะที่ ๓ ทดลองใช้ (R๒/Research) แหล่งข้อมูล มีจำนวน ๕๒ คน ประกอบด้วยครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ระยะที่ ๔ ประเมินผล (D๒/Development)

แหล่งข้อมูล มีจำนวน ๕๘๒ คน ประกอบด้วย นักเรียนจำนวน ๒๖๕ คน ผู้ปกครองจำนวน ๒๖๕ คน และ ครูจำนวน ๕๒ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์สภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการ จำเป็นในการพัฒนาจิตอาสาของนักเรียน แบบประเมินจิตอาสาของนักเรียนสำหรับนักเรียนประเมินเอง และสำหรับครูประเมิน แบบบันทึกการปฏิบัติพฤติกรรมการณ์จิตอาสาสำหรับนักเรียนประเมินเอง แบบสังเกตพฤติกรรมการณ์จิตอาสาของนักเรียนสำหรับครูบันทึก แบบสอบถามความพึงพอใจของการพัฒนารูปแบบสำหรับนักเรียน ครูและผู้ปกครอง

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาจิตอาสาของนักเรียน จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน พฤติกรรมของนักเรียนที่ต้องได้รับการพัฒนามากที่สุดคือการไม่ใส่ใจในการร่วมดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวมของโรงเรียน รองลงมาคือขาดความรับผิดชอบในงานที่ครูมอบหมาย ทั้งในด้านการช่วยเหลือผู้อื่นและการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

๒. ผลการพัฒนารูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔ (วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด

๓. ผลการทดลองใช้รูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔ (วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามรูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี . ตลอดภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ และวิเคราะห์ผลการประเมินและสรุปผลการประเมินในระยะต่อไป

๔. ผลการประเมินการพัฒนารูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี มีดังนี้

๔.๑ ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการใช้รูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามรูปแบบ DEH มีจิตอาสาด้านการช่วยเหลือผู้อื่นและเสียสละเพื่อสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และพัฒนาสังคมก่อนใช้อยู่ในระดับต่ำทั้งสองด้าน และหลังการใช้รูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นทั้งสองด้าน

๔.๒ ผลการประเมินพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี พบว่าพฤติกรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนโดยรวมก่อนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามรูปแบบ DEH อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามรูปแบบ DEH นักเรียนมีจิตอาสาอยู่ในระดับมาก

๔.๓ ผลการบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมการมีจิตอาสาของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบ DEH พบว่า นักเรียนรู้จักตนเองมากขึ้น มีความต้องการที่จะแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบที่ตนเองชื่นชอบ มีความพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสุขและเต็มใจ นักเรียนอยากให้งัดกิจกรรมจิตอาสามากขึ้น และนักเรียนทุกคนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีจิตอาสาทั้ง ๒ ด้าน ชัดเจนมากขึ้น

๔.๔ ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และครูจากการใช้รูปแบบ DEH เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล๔(วัดโพธิ์ยาวาส) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี โดยรวมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้ปกครอง เท่ากับครู มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก